

Kommunedelplan for flyktningpolitikken i Bø kommune

Bakgrunn

I samfunnsdelen i kommuneplanen for perioden 2013-2025 står det under målsettingar (pkt 3.6) at «Bø kommune skal vera ein inkluderande kommune og bidra til busetting av flyktningar». I strategiane knytt til målet heiter det at Bø kommune skal ta imot flyktningar på same nivå som tidligare og at ein skal samarbeide med frivillig sektor for å få til ein god integrering av dei ein tek imot. Denne planen er ein kommunedelplan der ein tek sikte på å beskrive korleis ein skal organisere arbeidet for å få til dette. Planen er viktig som styringsverktøy for å sikre kvaliteten på tenesta, betre integreringa, plassere ansvar og forventningar på rett stad og ikkje minst utnytte ressursane på best mogleg måte.

Bø kommune har vore aktiv som busettingskommune sidan slutten av 1970-talet og har sidan da busett om lag 400 flyktningar. Dei siste åra har ein busett mellom 15 og 20 personar årleg. Kommunestyret har i sitt vedtak lagt til grunn at Bø kommune til ein kvar tid skal ha busett om lag 60 flyktningar som utløyser integreringstilskot.

Kommunen si oppgåve

Kommunane busett flyktningar i samarbeid med IMDi¹. Frå 1. september 2004 blei deler av det kommunale integreringsarbeidet regulert gjennom Introduksjonslova. I lova heiter det at kommunen har plikt til å sørge for at dei flyktningane dei tek imot og familie som kjem etter søknad om attføring, i løpet av ein to års-periode får individuell opplæring i norsk og samfunnskunnskap og tiltak som førebur ein på aktivitet i arbeidslivet.² I tillegg har kommunen ansvar for å tilby opplæring i norsk og samfunnskunnskap til andre innvandrar som omfattast av Introduksjonslova. Kommunane skal også sørge for at det generelle tenestetilbodet er tilpassa ein fleirkulturell befolkning.

¹ IMDi er ein organisasjon underlagt Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet med ansvar for å gjennomføre regjeringas flyktnings- og integreringspolitikk.

² <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2003-07-04-80>

Dei økonomiske rammene

Kommunen får tilskot til å gjennomføre busetting og integrering av flyktningar. Tilskotet blir gitt etter faktisk tal på busette flyktningar i kommunen til ei kvar tid, og *utgjer pr 2015 kr 696.200*, fordelt over busettingsåret og dei fire påfølgande åra. I tillegg til det ”ordinære” integreringstilskotet mottar kommunen innbyggjartilskot for dei nye innbyggjarane, barnehagetilskot, samt tilskot for eldre og personar med alvorlege funksjonshemmingar. Desse er delvis øyremerka tilskot.

Tabell 1. Oversikt over tilskot

Integreringstilskot	År	Sats kroner
	År 1 (2015)	182.000 (vaksen) 182.000 (born) 232.000 (einsleg vaksen) 182.000 (einsleg mindreårig)
	År 2 (2014)	210.000
	År 3 (2013)	152.000
	År 4 (2012)	82.200
	År 5 (2011)	70.000
Barnehagetilskot		24.400 (eingongstilskot)
Eldretilskot		157.500 (eingongstilskot)
Særskilt tilskot einslege mindreårige		191.300 (pr år fram til fylte 20 år)
Personar med kjende funksjonshemmingar (øyremerka midlar)		Tilskot 1: 175.900 (eingongstilskot) Tilskot 2: Inntil 1.080.000 i inntil 5 år

Integreringstilskotet skal dekke kommunen sine utgifter knytt til busetting og integrering over eit stort spekter av tenester. Dette gjeld flyktningtenesta, introduksjonsprogram og introduksjonsstønad, sosialtenesta og sosialhjelp, bustadsadministrasjon, sysselsettings- og kvalifiseringstiltak, integreringstiltak knytt til skule og barnehage, kultur- og ungdomstiltak, kommunale helsetenester, mm.

Integreringstilskotet skal altså bidra til at kommunane gjennomfører eit planmessig og aktivt busettings- og integreringsarbeid, med sikte på at dei busette skal kome seg i arbeid og greie seg sjølv. Tilskotet skal dekke kommunen sine gjennomsnittlege utgifter ved busetting og integrering i busettingsåret og dei fire neste åra. Husbanken har særskilte støtteordningar som skal bidra til å stimulere flyktningar til å etablere seg i egne bustader.

Tabell 2. Integreringstilskot til Bø kommune for perioden 2008-2014, millionar kr.

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
Inntekter (Integreringstilskot)	7,798	11,023	13,226	13,120	12,960	11,837	11,925	11,800
Identifiserbare utgifter								
- Flyktingtenesta	4,318	5,170	6,555	7,026	6,159	5,317	6,137	6,491
- Flyktning (NAV)	1,123	2,091	2,518	2,084	1,868	2,110	1,902	1,485
Identifisera utgifter	5,441	7,261	9,073	9,110	8,027	7,427	8,039	7,976
«Overskot» til finansiering av andre tenester	2,357	3,762	4,153	4,010	4,932	4,410	3,886	3,824

* budsjett for 2015 som forutset at kommunen tar i mot 4-5 einslege mindreårige

«Overskotet» det her visast til blir bruka til å finansiere andre kommunale tenester som kommunen vil ha (meirkostnader om ein vil) som følgje av kommunen har vedtatt å ta imot flyktningar og blir fordelt mellom avdelingar og sektorar som ein del av den ordinære budsjettprosessen. Det er ikkje blitt laga noen modell for fordeling av «overskotet». Det ligg heller ingen modell til grunn som bereknar kva dei ulike einingane/avdelingane forventar å bruke av det totale integreringstilskotet som kommunen mottar kvart år. Administrasjonen vil undersøke om ein kan finne fram til ein måte å synleggjere bruken av integreringstilskotet på.

Mål og strategiar for arbeidet i Bø

I vår definisjon av god integrering er resultatet knytt til i kva grad ein lykkast i å sosialisere flyktningane ein tek imot og at dei blir ein del av det ordinære livet i kommunen. Det overordna målet for integreringsarbeidet er at busette flyktningar etter fem år i kommunen i størst mogleg grad skal vere i stand til å klare seg sjølv. I det ligg at dei aller fleste er uavhengige av stønadar frå det offentlige og at dei bur i eigen bustad. Integrering handlar konkret om at ein får høve til å delta i arbeidslivet på like vilkår, moglegheit for utdanning og deltaking i det sivile liv på ein god måte. Skal ein få til dette på ein god måte må kommunen ha kvalitet i arbeidet, på tvers av avdelingar og sektorar. Som eit ledd i utforminga

av planen er det gjennomført eit brukarundersøking som fortel noko om sterke og svake sider ved integreringsarbeidet. Eit utval av svara ligg som vedlegg til planen. Det gjer også idear og innspel for eit betre integreringsarbeid som kom fram under eit ope dialogmøte i januar 2012.

Kommunestyret sitt samrøystes³ vedtak av samfunnsdelen i kommuneplanen ligg til grunn for arbeidet i denne planen. Ein viser her særleg til samfunnsplanens punkt 3.6.

Målsetting	Strategi
<ul style="list-style-type: none">• Bø kommune skal vera ein inkluderande kommune og bidra til busetting av flyktningar.	<ol style="list-style-type: none">1. Ta imot flyktningar på same nivå som tidligare2. Samarbeide med frivillig sektor om integrering av innvandrarar

Meininga med kommunedelplanen for flyktnings- og integreringspolitikken i Bø kommune er å bryte dei overordna målsettingane ned i delmål som samla støttar opp om det overordna målet.

³ Vedtaket (sak og dato)

Målsettingar	Delmål	Strategi	Tiltak
<p>1. Alle som kjem som flyktingar til Bø kommune skal i størst mogleg grad klare seg sjølve.</p>	<p>1.1 80% av busette over 16 år og som framleis bur i Bø, skal 5 år etter at dei kom, vere i arbeid eller utdanning.</p>	<p>1.1.1 Skape betre kvalitet i introduksjonsprogrammet</p> <p>1.1.2 Utvikle gode språktreningsarenaer der alle sektorar og avdelingar i kommunen er forplikta til å stille med praksisplassar. Sette eit årleg måltall for slike plassar.</p> <p>1.1.3 Utnytte eksterne arenaer til læring.</p> <p>1.1.4 Sette klare læringsmål i samarbeid med NBVO.</p> <p>1.1.5 Legge til rette for at foreldre med småbarn kan delta i introduksjonsprogram eller andre kvalifiseringstiltak.</p> <p>1.1.6 Sette krav til at flyktingar skal vere i aktivitet snarast mogleg etter busetting.</p> <p>1.1.7 Spreie meir kunnskap i den kommunale organisasjonen om kva det vil seie å ta imot og integrere flyktingar.</p>	<p>1.1.1.1 Auke kompetansen blant tilsette og gjere det tydeleg kva som er programrådgjevars rolle og oppgåver i høve introduksjonsprogrammet</p> <p>1.1.1.2 Peike ut ein person i flyktingtenesta med ansvar for å følge opp språk- og arbeidstreningsarenaer.</p> <p>1.1.1.3 Samarbeide med attføringsbedrifter for å heve kvaliteten i introduksjonsprogrammet.</p> <p>1.1.1.4 Styrke samhandlinga mellom flyktingtenesta og NAV.</p> <p>1.1.1.5 Sørge for at flyktingtenesta er representert i NBVO sitt fagråd.</p> <p>1.1.1.6 Ajourføre retningslinjer for mottak av flyktingar inkludert økonomisk oppfølging.</p> <p>1.1.1.7 Skaffe nyankomne familiar barnehageplass så raskt som råd.</p> <p>1.1.1.8 Etablere ei kommunal tverrfagleg integreringsgruppe hausten 2015 med eit tydeleg mandat.</p>

Målsettingar	Delmål	Strategi	Tiltak
	<p>1.2 Alle barn i alderen 0-16 år skal ha like moglegheiter i barnehage og grunnskule som befolkninga elles</p>	<p>1.2.1 Legge til rette for at flest mogleg barn av flyktingar får barnehageplass.</p> <p>1.2.2 Utvikle barnehagen som ein god språkarena for barn</p> <p>1.2.3 Barnehagane skal jobbe spesielt og individuelt med tospråklege barn</p> <p>1.2.4 Skulen skal legge til rette for fagleg og sosial utvikling og integrering av eleven og eit godt samarbeid mellom skulen, heimen og andre instansar.</p>	<p>1.2.1.1 Barn av foreldre i introduksjonsprogram har prioritet i barnehageopptak.</p> <p>1.2.1.2 Personalet i barnehagane skal kjenne til flerspråklige barns tilegnelse og strategier for god språktilegning jf rettleiing frå Udir.</p> <p>1.2.1.3 Tilskot til tiltak for å betre språkforståinga blant minioritetsspråklege barn i førskulealder, brukas i tråd med «Plan for kommunens arbeid med flerspråklege barn i barnehagane i Nome og Bø».</p> <p>1.2.1.4 Lage plan for mottak, språkopplæring og integrering av framand-språklege elevar i grunnskulen i Bø kommune.</p>

Målsettingar	Delmål	Strategi	Tiltak
	<p>1.3 Alle flyktingar skal ha like gode helsetilbod som alle andre som bur i Bø kommune</p>	<p>1.3.1 Auke kompetansen om flyktingar og flyktingars helsemessige utfordringar i det kommunale tenesteapparatet</p> <p>1.3.2 Være nøye på at helsetenester blir tildelt etter same kriteria som for alle andre innbyggjarar i Bø kommune</p>	<p>1.3.1.1 Flyktingar skal få hjelp til å oppsøke helsevesenet i starten</p> <p>1.3.1.2 Introduksjonsprogrammet skal innehalde systematisk informasjon om helsetenester.</p> <p>1.3.1.3 Retten til å nytte tolk skal gjerast kjent og det skal brukast tolk når nødvendig</p> <p>1.3.1.4 Ha flykting og flyktingars helsemessige utfordringar som tema på KUL-møta</p> <p>1.3.1.5 Dårlig personleg økonomi skal ikkje vere til hinder for at ein får dei helsetenestene ein treng</p> <p>1.3.1.6 Helsehjelp skal givast på bakgrunn av vedtak som blir fatta av Tildelingskontoret</p>

Målsettingar	Delmål	Strategi	Tiltak
<p>2 Alle som kjem som flyktingar til Bø kommune skal gis moglegheit for deltaking i det sivile liv og føle seg trygge i lokalsamfunnet</p>	<p>2.1 Legge til rette for unges deltaking ved hjelp av aktivitetskortet</p> <p>2.2 Alle busette flyktingar skal føle seg trygge ute i lokalsamfunnet</p>	<p>2.1.1 Samarbeide med lag og foreiningar for å fremje integrering og haldningssakapande arbeid</p> <p>2.1.2 Sørge for at flyktingane sin plass i lokalmiljøet blir tema i nærmiljøgruppa</p> <p>2.1.3 Arbeide for at fribyforfattarane får ytre seg i Bø Blad</p> <p>2.1.4 Nytte posisjonen som kommunen er i, til å ha fokus på temaet ytringsfridom</p>	<p>2.1.1.1 Introduksjonsprogrammet skal innehalde systematisk informasjon om kultur- og fritidsaktivitetar</p> <p>2.1.1.2 Vi skal oppretthalde kontakten med Bø Røde Kors gjennom Partnerskapsavtala</p> <p>2.1.1.3 Arrangere open dag på Bø Torg i lag med andre organisasjonar og foreiningar</p> <p>2.1.1.4 Leiaren av flyktingtenesta skal vere med i nærmiljøgruppa</p> <p>2.1.1.5 Arrangere eit årleg seminar om ytringsfridom der fribyforfattane får ein sentral plass.</p>
<p>3 Det skal leggest til rette for at flyktingar i langt sterkare grad sjølv kan leige eller kjøpe sin eigen bustad</p>	<p>3.1 70% skal 5 år etter at dei har kome til Bø bu i bustad som dei eig sjølv eller leiger direkte av huseigar</p>	<p>3.1.1 Sikre kvalitet på buretttleiing gjennom dei første år etter busetting</p> <p>3.1.2 Kome i dialog med huseigarar om direktekontraktar</p> <p>3.1.3 Etablere fleire gjennomgangsbustader som fungerer slik at butida er maks 3-5 år.</p> <p>3.1.4 Lage etableringsrutinar/pakker som gjer det mogleg/attraktivt å flytte for seg sjølv</p> <p>3.1.5 Nytte Husbanken sine verkemiddel med startlån/tilskot</p>	<p>3.1.1.1 Lage eit system som gjer at alle får oppfølging og rettleiing om det å bu i Noreg. Utarbeide ei sjekkliste for kva som skal læras</p> <p>3.1.1.2 Ha tema om det å bu inn i introduksjonsprogrammet (t.d nytte Husbanken sitt nettbaserte opplæringsverky)</p>

			<p>3.1.1.3 Gje økonomisk rettleiing om kva som skal til for å kjøpe eigen bustad. Motivere til å bli sjølvhjelpete</p> <p>3.1.1.4 Gje flyktingane informasjon om Husbanken sitt startlån og ilskotsordningar. I større grad bistå flyktingen i søknadsprosessen</p> <p>3.1.1.5 Få på plass ei etableringsrutine som ikkje er til hinder for flyktingen å finne seg eigen bustad</p>	
4	<p>Busette flyktingar skal få høve til å formidle sin kunnskap og påverke integreringsarbeidet.</p>	<p>4.1 Det skal opprettast brukarutval.</p> <p>4.2 Det skal gjennomførast ei spørjeundersøking kvart 3. år.</p>	<p>4.1.1 Det skal etablerast brukarutval etter same modell som i helse- og velferd</p> <p>4.1.2 Finne ein spørsmålsmal som gjer at ein kan få noe ut av svara, og kunne samanlikne frå gong til gong (evt med andre kommunar). Kan KS ha noko?</p> <p>.</p>	<p>4.1.1.1 Flyktingtenesta må sørgje for at det blir etablert eit brukarutval med minst tre medlemmer og gjennomføre møter i tråd med K-styrevedtak 48/14.</p> <p>4.1.1.2 Flyktingtenesta gjennomfører spørjeundersøkingar, eventuelt med ekstern hjelp. Svara presenterast i årsrapport frå flyktingtenesta.</p>

